

Velja po pošti:

celo leto naprej K 26.—
pol leta " " 13.—
četrt leta " " 6.50
en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

celo leto naprej K 22.40
pol leta " " 11.20
četrt leta " " 5.60
en mesec " " 1.90

pošti, na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 4 strani.

Mednarodni položaj.

Veliko vpliva za nič.

(Po najnovejših vesteh.)

Kmalu bo dva meseca, da v Belgradu delajo vojsko in ni ga bilo dne, da ne bi v duhu srbskih žurnalistov par divizij prekoračilo Drino. Izkazalo se pa je, da je to vpljelo imelo le namen Avstrijo oplašiti, jo zapeljati do nepremišljenih korakov, vevlasti pa na ta način opozoriti, kako velika krivica se je Srbiji z aneksijo zgodila. Danes je položaj ta-le:

Srbska skupščina se je načeloma izrekla za mir, dokler ne reši konferenca vseh spornih vprašanj.

Da pa Srbija vzlic temu, da je vlada skupščini sporočila, da so vse srbske misije v inozemstvo uspele, sama nič ne veruje v uspehe teh misij, dokazujejo poročila, ki nam jih je poslal iz Belgrada naš dopisnik. Srbi močernizujejo svojo armado, da bi spomladi udarili, kajti pozimi na Balkanu ne vodijo radi vojska . . .

Seveda se dotedaj lahko veliko izpremeni. Bojot proti Avstriji je vlada ustavila, ravnotako listi ne smejo več napadati cesarja Franca Jožefa. V finančnem oziru se boje v Belgradu velikega kraha, ker je vsa trgovina zastala.

Naš dopisnik nam danes tudi poroča, da se namerava dr. Milovanović, ki je zdaj bil že v Berlinu, Londonu in Parizu, pa se ravnokar odpravlja v Rim, podati tudi na Dunaj, da se pomeni z merodajnimi avstrijskimi krogi. Iz tega je razvidno, da so Milovanoviću svetovali, naj se obrne na Dunaj, ako hoče imeti uspeha. Če bi v Belgradu bili vsi tako pametni, kakor dr. Milovanović, bi brezdvoma tudi prišlo do pametnega sporazuma. Seveda, če bodo zahtevali, da se aneksija razveljavi ali pa celo del Bosne odstopi, potem naj se le pridno vadijo, kako se strelja iz Schneiderjevih topov.

O carju se izvejo najrazličnejše stvari. Italijanski »Corriere della Sera«, jako dobro poučen list, pa tudi drugi angleški in francoski, trdijo, da je car kraljeviču Juriju svetoval, naj se spor z Avstrijo na vsak način reši mirno, tudi predsedniku dume, Homjakovu, je dejal, da se Rusija zaradi Srbije ne bo v vojsko zapletla, v Belgradu pa pravijo, kakor nam poroča naš dopisnik, da je car Srbiji pač priporočal mir, ji pa tudi svetoval, naj se oborožuje.

Pri carju nekaj smrdi. Neka neodkritost, ki spominja na Tatare, se vidi tudi pri Izvoliskem. Vprašanje je le, komu se laže, ali vsem ali enemu.

Avstrija se dobro počuti pri tem. Zdej je zopet izbruhnil hud spor med Nemčijo in Francijo zaradi Maroka, pa Avstrija in Italija delata za spravo. To je jako pametno in naši diplomaciji le koristi. Prijateljstvo Francije je zdaj za nas velike vrednosti. Da bi se v Evropi zdaj kar na dveh krajih vnel požar, tega velesile pod nobenim pogojem ne bodo dopustile.

Poročila o balkanskem položaju so sledeča:

Komuniké skupščine. (Belgrad, 5. novembra.) Skupščina je izdala komuniké, v katerem povdarja: 1. da je položaj za Srbijo poln težkoč, 2. da je zato vlada storila vse v obrambo domovine, 3. da bo Srbija v očigled temu, da je evropsko javno mnenje Srbiji ugodno in vevlasti pravično o njenih zahtevah sodijo, čakala konference, ne da bi motila mir.

Voje priprave Srbije. (Od našega belgradskega dopisnika 3. t. m.) 2. t. m. je dobila srbska vlada iz Dunaja zaupno poročilo, da se je v vojnem svetu v Budimpešti sklenilo Belgrad nenadoma napasti in zavzeti ter kralja Petra z ministri vred

vjeti (?). Siina nervoznost se je nato polastila vlade. Dva polka pehote, 1 polk artiljerije in 1 polk konjenice so naglo odkorakali iz Belgrada proti Savi in Donavi, artiljerija pa je zavzela vse pozicije okoli Belgrada. Ljudstvo je hitelo v vojno ministrstvo in zahtevalo orožja, ki pa ga ni dalo, ker sovražnika — ni bilo. VII. in VIII. pehotni polk je celo noč ostal v bojni pripravnosti. Nihče ni spal. (Nam se zdi, da je nekdo s tem srbsko vlado pošteno potegnil. Op. ured.)

Ker je Avstrija zadnje dni znatno ojačila svoje garnizije na srbski meji in utrjuje takozvani Bežaniški vis nasproti Belgradu, je tudi srbska vlada odredila, da je vsa vojska okoli Belgrada v vojni pripravi, artiljerija pa je zavzela vse pozicije, zlasti pri »Ciganliji«, odkoder je najbolje priti do Belgrada, dočim konjenica straži okoli Save in Donave. XI. in XVII. polk sta dobila povelje, da takoj kreneta iz Kragujevca v Belgrad. Na celi meji je postavljen močan kordon.

V 5 tednih bo 335.000 srbskih vojakov (vračunane so seveda vse kategorije) imelo lepe nove uniforme po japonskem kroju, naročene ekspresno iz Francoske. Uniforma je za vse vrste vojakov enaka in zelenkaste barve. V tem času bo prišlo še 80.000 novih pušk za 9.000.000 streliv (strojne puške?), kupljenih v Rusiji, kjer je tudi naročenih 4000 konj; došli bodo tudi še vsi ostali novi topovi, tako da bo srbska armada popolnoma pripravljena za vojsko in tako moderno opremljena, da bo veselje. V Solunu se nahaja 44 vagonov srbskih topov in municije, ki bo v 2—3 dneh v Srbiji.

V Kragujevcu, kjer zdaj nekaj tisoč delavcev noč in dan izdeljuje šrapnele in granate ter strelivo za puške, se je dogodila eksplozija, ki bi bila lahko poglala celo mesto v zrak, da se ni ogenj hitro lokaliziral. 40 delavcev je ranjenih, 6—7 precej težko. Odnoslo je streho od dotične delavnice, druge škode ni.

Trgovska kriza. (Od našega belgradskega dopisnika 3. t. m.) Vse je razburjeno; trgovina in obrt sta se popolnoma ustavili. Da ne bi prišlo do kraha, predlagajo listi, naj vlada takoj razglasi moratorij, t. j. ustavo plačanja, kar pa gre težko, ker je naravnost nasprotno zakonu. Manjka denarja, nastopila je popolna deruta. Ravnateljstvo tobačnega monopola je preselilo svoje zaloge v Kragujevac, ravnotako vse glavne državne blagajne.

Knez Nikola prerokuje, da bosta Srbija in Črna gora v vojski osamljeni! (Od našega belgradskega dopisnika 3. t. m.) Knez Nikola črnogorski je na brzojavni pozdrav srbskega naučnega ministra povodom predstave njegove »Balkanske carice« v Belgradu odgovoril med drugim: »Osamljene nas čaka borba, toda ni je smrti brez sodb, ni svobode brez žrtve!« Slabo prerokuje Nikola Srbiji.

Na Rusijo zdaj največ upajo Srbi. Naš dopisnik nam o tem poroča:

Belgrad, 3. t. m. Iz najzanesljivejšega vira izvem, da je car Srbiji pač priporočil, naj mirno čaka konference, priporočil ji pa tudi, naj se oborožuje in je sam mnogo pripomogel k oboroženju. Kar se dr. Milovanovića tiče, ni izključeno, da bi ne šel iz Rima na Dunaj, da tam konfirira z avstrijskimi državniki.

Konferenca se bo vendarle sklicala, kakor sodijo listi. Vendar pred januarjem mesecem ne bo nič s konferenco, ker pogajanja med vevlastmi gotovo ne bodo šla gladko. Najbrž se bo konferenca sešla kje v Italiji, da se s tem počasti kraljestvo, ki v sedanjem sporu postopa tako korektno in pomirljivo.

Judovski časnikarski šmok (znani judovski »Daily Telegraph«) se nadalje zaletuje v Avstrijo in ji napoveduje vojno z Rusijo. Na Dunaju se temu judovskemu bevskanju le smejejo.

Mladoturški režim v Carigradu postopa vedno bolj odločno. Veliki vezir je odstavil poveljnika sultanove garde Šefket-pašo in na njega mesto imenoval prononsiranega mladoturka Dževat-pašo, sultan se pa temu upira. Sodi se, da bodo mladoturki sultana uklonili. — Vevlasti so Turčijo pozvale, da ustavi vse vojaške priprave, ker je Bolgarija svoje rezerviste že odpustila. — Glasilo Mladoturkov »Šuraj-Ummet« goreče dela za sporazum z Avstrijo.

Grozodejstva v Armeniji. Armenci se zopet hudo pritožujejo, kajti pri volitvah v parlament, ki se zdaj vrše, jih tudi v mestih zelo zapostavljajo, na deželi pa jih Kurdi koljejo, da je groza. Meseca oktobra so Kurdi in turški vojaki 326 armenskih vasi požgali, 2000 mož in dečkov masakrirali in nebroj žena poropali. V Bulaniku strada 20.000 Armencev. V Carigradu pridigujejo kurdske fanatiki poboj Armencev. Slednji zahtevajo od vevlasti garancij, da se bo turška ustava res izvedla, ker mladoturkom ne zaupajo.

Most črez Savo pri Zemunu je polovica srbska last. Neki srbski častnik je 4. t. m. ustavil hrvaškega stražnika, ki most pregleduje po predpisih, češ, da ga bo ustrelil. S častnikom je bilo nekaj moštva. Ko so drugi dan stvar preiskali, so našli na mostu žico, vsled česar se sklepa, da so se srbski vojaki vadili, kako bi v slučaju vojske most razstrelili. — Srbija je pri Kruppu v Essenu naročila več topov, ki se imajo naglo izdelati. — Donavski monitorji so dospeli v Zemun in se vadijo v streljanju. Stvar je prebivalstvo zelo razburila.

Nevaren konflikt med Nemčijo in Francijo.

Še tega je treba bilo, bi se lahko reklo. Precej časa je že temu, da so v Casablanci dezertirali vojaki takozvane »Legije tujcev«, po rodu Nemci. Zbežali so v neko ladjico, z njimi pa je bil zastopnik nemškega konzulata. Pogajanja, kako to stvar poravnati, so se dolgo pletla, čudno pa je, da je zdaj kar naenkrat izbruhnil konflikt.

Pogodili so se namreč, da naj cela zadeva pride pred haaško razsodišče. Nemčija pa zahteva, da se mora francoski general d'Amade osebnostno pri nemškem konzulu v Casablanci zaradi postopanja vojakov opravičiti, Francija pa to odločno odklanja. Položaj je tak, da »Echo de Paris« in »Matin« grozita s splošno evropsko vojsko, nemški oficijozni listi pa izjavljajo, da bo Nemčija, ako Francija ne odneha, izvajala iz tega zadnje konsekvence.

Te homatije so v enem oziru čisto dobre, ker morajo velesile dovesti do spoznanja, da treba izvestnim hujskačem pristriči peroti, če naj se prepreči v Evropi katastrofa. Hujskači so angleški listi, ki uprav brezidno motijo dobro razmerje med velesilami.

NOVA KRŠČANSKO - SOCIALNA ZMAGA.

Včeraj so krščanski socialci pri volitvah za mestno skupino za nižjeavstrijski deželni zbor in za kmečke občine dosegli zopet veličastno zmago.

Od 15 mestnih skupin jih je takoj 10 osvojila, dočim so liberalcem ostala zvesta samo 3 mesta, v dveh pa sta zmagala kompromisna kandidata, ki so ju podpirali krščanski socialci. Doslej so krščanski socialci od 13 mestnih mandatov imeli samo štiri.

V kmečki kuriji je zmagalo vseh 41 krščanskih socialcev, tako da imajo slednji s splošno kurijo vred 93 poslancev, torej nadvetretjinsko večino.

BARON BIENERTH NOVI MINISTRSKI PREDSEDNIK ?

Splošno se sodi, da dosedanje koalicijske stranke barona Becka ne bodo podpirale in da je zato pričakovati njegove demisije. Uradniško ministrstvo je izključeno. Za naslednika Becku imenujejo barona Bienertha. Krščanski socialci baje zahtevajo začas zase le dva portfelja, trgovinskega za dr. Weiskirchnerja in delavskega za princa Liechtensteina. Gessmann postane deželni maršal, Ebenhoch pa predsednik zbornice. Ta kabinet bi bil le prehodni in bi potem vlado prevzel dr. Weiskirchner.

NEMŠKI BLOK.

Nemci nameravajo osnovati »Nacionalno zvezo vseh nemških svobodnomiselnih strank«, ki bi štela 78 poslancev.

SOCIALNI DEMOKRATJE PROTI OBSTRUKCIJI.

Socialno - demokratsko vodstvo je sklenilo z vsemi silami in sredstvi v parlamentu preprečiti obstrukcijo, bodisi od nemške, bodisi od češke strani, da bo predloga o zavarovanju prišla takoj na vrsto.

DEMONSTRACIJE NA ČEŠKEM.

Zveza čeških državnih poslancev je odposlala na iustičnega ministra brzojavni protest, češ, da so obsodbe praških sodišč proti češkim demonstrantom preostre.

Izpred sodišča.

Razžaljeni vojaki 27. pešpolka.

Ljubljansko okrajno sodišče se je pečalo tudi včeraj pop. z razžaljenimi »Belgijci«. Znano je, da je bilo po ljubljanskih dogodkih razžaljenih več Belgijcev na ulici. Polkovno poveljstvo je ovadilo sodišču vse, ki so žalili Belgijce. Obtožbo sta zastopala polkovni zastopnik g. stotnik Schöbinger in funkcionar državnega pravdnika g. dr. Zupanc. Tole približno: zastopnik, ki je imel dolžnost, da zastopa razžaljeno vojaško stanovsko čast in ji pridobi zadoščenje, gospod stotnik je svojo dolžnost dobro vršil. Od vojakov prič je hotel imeti popolnoma jasno sliko in jih je tudi sam izpraševal »drastično«, kakor je rekel. Dober nauk je pa dal zastopništvu državnega pravdnika. V vseh slučajih, ki smo jih dozdaj glede na demonstracije doživeli pred ljubljanskimi sodiščema, smo vedno iz ust zastopnikov državnega pravdnika čuli zahtevo po »strogosti«. Zastopnik vojaške oblasti je pač zahteval pravico, a obenem je v slučaju gospe Miklavčičeve predlagal »Milde«. Posnema naj gospoda stotnika tudi državno pravdnikstvo. Grajamo, da je stavil svoje predloge funkcionar državnega pravdnika g. dr. Zupanc nemško. Zagovornik dr. Švigelj je to grajal, dr. Šavnik ne. Prosimo slovenske odvetnike, naj ne trpe pri razpravi s slovenskimi obtoženci nemškutarje.

Popoldne je sodil »razžaljivce« Belgijcev sodni tajnik g. Bulovec.

Delavec južne železnice Pavel Princ je plunil 22. septembra na hodnik pred belgijsko vojašnico. Prijel ga je neki narednik in ga odvel v stražnico, ki ga je, kakor izpove stotnik Veith, in flagranti prijel narednik. Princ izjavi, da je bil vinjen. Razprava se odgodi, da se zasliši še priča narednik in vojak na straži, pred katerim bi bil plunil Princ.

Obsodi se v globo 20 K, oziroma 48-urni zapor Antonija Legat. Žalila je četovodjo Flucha v Lattermannovem drevo-redu. Funkcionar državnega pravdnikstva je govoril samo nemško, zagovornik dr. Šavnik tega ni grajal.

Oproščen je bil Franc Švigelj, trgovec, tovarnar in posestnik v Borovnici, brat dr. Šviglja, ki ga zastopa. Obtožen

je, da je pred »Slonom« plunil na hodnik pred desetnika Mittererja, ki ga je prijel za prsi, ali pa »an der Gurgel«, kakor je izpovedal pri raportu pred svojim stotnikom navzoči četovodja Mitterer. Priče vojaki pravijo, da je Švigelj le plunil in po plunku »pomenljivo« pogledal. Dr. Švigelj je konstatiral to-le: »Ne rad konstatiram, da stavi zastopnik državnega pravdnika predloge nemško. Sodnik: »Saj se slovensko zapišejo.«

Engliš Ludovik je bil obsojen v pet dni zapora. Dne 1. oktobra je pri Štajerskem Franciju udaril desetnika Kohlerja in mu izbil čepico. Obtoženec vse priznava. Bil sem pijan. Od priče ne zahteva zaprisege. Stotniku pripoveduje nemško, da je bil pijan. Stotnik se mu smeja.

Pritožbe proti zaplembi »Slovenskega Naroda«.

Senatu predstavlja višji deželnosodni svetnik Polec, votanta sta višji dež. sodni svetnik Andolšek in svetnik Vedernjak. Pritožbo zastopa dr. Hribar, drž. pravdnikovo pa drž. pravdnik Trenz. Predsednik prečita sklep, po katerem je bilo sklenjeno, da se zaplenita št. 240 in 241 »Slovenskega Naroda«, nato da prečitati zapisnikarju zaplenjen članek. »Seznam starišev, ki pošiljajo otroke v šulferanjsko šolo«, je tako imuniziran, ker prečitan v javni seji senata ljubljanskega deželnega sodišča. Državni pravdnik Trenz predlaga, naj se konfiskacija potrdi. Odgovorni urednik »Slovenskega Naroda« R. Pustolmšek izvaja, da je konfiskacija neutemeljena. Tudi zastopnik pritožbe dr. Hribar predlaga, naj se listova zaplemba razveljavi. Po daljšem posvetovanju naznani senatov predsednik Polec, da se konfiskacija potrdi. V svoji utemeljitvi navaja med drugim, da se mora živeti z narodnim nasprotnikom vsaj neutralno. Nato odpre predsednik Polec javno sejo o ugovoru proti zaplembi št. 235 »Slov. Naroda«. Čudno se nam zdi, da so odloki o zaplembi slovenskega lista nemški. Prečita se na to zaplenjeni članek. Državni pravdnik zahteva, naj se zaplemba potrdi. Dr. Hribar se čudi, da se zavzema drž. pravdnikstvo za posamezne osebe. Trenz na to v daljšem govoru izvaja, da hoče obrazložiti svoje stališče glede na konfiskacije. Konfisciral bom, dokler ne nastanejo redne razmere. Izgredi so bili obžalovanja vredni, hudobni in zločestni. Zasegal bom tako dolgo, da nastane mir. Ker se mi je od vseh strani očitalo, da me je omamil konfiskacijski furor, izjavim, da bom konfisciral, da nastanejo redne razmere. Pustolmšek: »Kako boste pa zadušili nemire, ko bomo imeli svobodni tisk?« Polec: »Zdaj ga še nimamo.« Trenz: »Saj menj bi bilo ljubo.« Po posvetovanju naznani predsednik, da se konfiskacija potrdi, in naglašja, da je vsak boj kot nemoralen, sovraštvo, ki rodi reakcijo. To vidim zdaj tudi v Ljubljani. Četrta razprava se tiče zaplembe št. 236 »Slov. Naroda« glede na članek o kranjski hranilnici. Dr. Hribar: Zaplemba je utemeljena po »Laib. Zeitung« po § 300 in 303. Andolšek: Pomota! Dr. Hribar: Se mi je tudi zdelo čudno, da je »Kranjska hranilnica« priznana verska družba. Smeh. Predsednik posvari občinstvo, zapisnikar pa prečita zaplenjeni članek. Trenz: Naj se potrdi konfiskacija. Nadsvetnik Polec naznani sklep, da se zaplemba potrdi.

Slovensko gledališče.

Ij **Bobrov kozuh**, duhovito Hauptmannovo komedijo, ki seveda ne prenese profesorske kritike, so včeraj na našem odru vprizorili le srednjedobro, ker nekateri duha tega dela niso doumeli. Ne gre nam v glavo, zakaj je zadnje dejanje tako medlo izzvenelo, kakor da bi bili vsi že naveličani krasti, državo na pomoč klicati in zakone uveljavljati — troje gibal, ki to komedijo ženejo do zadnjega dejanja. Seveda je težko, in zahteva vsaj velike rutine, položiti smisel, razplet in moralo celega igrokaza v en sam stavek Wehrhanov, ki naj pokaže brezmejno puhlost junkerskega uradnika iz vzhodnega Polabja, kar pa je gosp. Danilo zamenjal z glupostjo zadolženega barona, ki je vendarle za nekaj not nižja kot državna modrost omejenega birokrata. Skratka — g. Danilo ni pogodil fine ironije, ki spremlja Wehrhahnovo vsodo in je gotove momente markiral tako nekako s kolom. Kar je on zagrešil, to je izravnavala gospa Dragutinovičeva, brez katere bi bil »Bobrov kozuh« na našem odru brezdvomno doživel le klavren večer. To je bila Wolfovka, katere bi celo pisatelj bil vesel. Do zadnjega ni omagala — takrat, ko je svojega moža pregovarjala, je pač pokazala, koliko je v njej za take vloge tvorivne moči. Tudi g. Toplak je bil na svojem mestu, g. Molek pa se nam ni zdel pravi Krüger. Bilo je nekaj nesigurnega v njegovem nastopu, kar nismo mo-

gli spraviti z njegovo vlogo v sklad, dr. Fleischer je bil tudi premalo krepek. Motes je bil prav dober, posebno to je ugajalo, da ni pretiraval, kar je spričo njegove lumparske vloge precej težavno. Drugi niso imeli takih vlog, da bi se bili mogli bogve kaj izkazati.

Dnevne novice.

+ **Nemški uradni list na Kranjskem.** Piše nam čitatelj: »Laibacher Zeitung« nosi štev. 127. letnika. Številke govore, je stari pregovor, in ravno številka 127. je za nas Slovence zelo poučna. Tlačanimo že 127 dolgih let, četudi smo ogromna večina v deželi in je tudi nam zajamčena ravnopravnost v javnem življenju. Težko smo Slovenci prenašali mnoga leta preziranje tega uradnega lista in pa dejstvo, da je ravno ta list večkrat nepravdo tolmačil višjim krogom naše domače dogode, vsled česar smo večkrat prišli v nemilost na odločilnih mestih. Čas je torej, da zahtevamo za Kranjsko slovenski uradni list. Res je, da je pod predsednikom baronom Winklerjem izhajala slovenska priloga »Ljubljanski list«, a bilo je to le začasno in ta priloga ni imela uradnega značaja, zato se je pa tudi po kratkem času opustila. Iz tega se da pač sklepati, da so že pred dvajsetimi leti centralni krogi upoštevali slovenski jezik tudi kot jezik uradnega lista. Naj merodajni krogi resno razmišljajo o tem.

+ **Poziv Slovincem na Kranjskem in Primorskem.** »Mir« priobčuje: Slovence, ki kupujejo v Celovcu, prosimo, da se v slučaju potrebe obračajo na naše uredništvo za nasvet, kdo izmed celovških trgovcev je vreden slovenskega denarja. Nemci napovedujejo Slovincem bojko, odgovorili jim bomo krepko in korenito dokazali, da so oni od nas, in ne mi od njih odvisni. Bratje na Kranjskem in Primorskem, pozor!

+ **Goriški nadškof** je odpotoval v svojih škofijskih poslih v Rim.

+ **Umrl** je č. g. monsignor Jurij Warto, župnik v Brezovici.

+ **Obtožnica proti dr. Peganu.** Poročali smo, da se je dru. Pegan vročila obtožnica zaradi rabuke. To je dalo povod, da se razmotriva, bo li mogel dr. Pegan kandidirati v deželni zbor ali ne. Da pride stvar na jasno, poročamo, da dr. Pegan niti obtožnica niti eventualna obsodba zaradi rabuke ne more biti ovira pri kandidaturi, ker je za pregrešek rabuke, katerega je dr. Pegan tožen, kazni nižja, kakor za žaljenje časti po § 493. kaz. zak. Sicer je pa ovira pri kandidaturi le kako hudodelstvo ali pa prestopki zaradi lakomnosti, nikakor pa ne kak pregrešek, zlasti ne pregrešek rabuke. Končno bodi še pripomnjeno, da je skoraj izključeno, da bi dr. Pegan mogel biti obsojen.

k **Zoper slovenščino** je začel hujskati tudi občinski odbor v Porečah ob jezeru. Posnema torej »lepe« vzglede koroškega deželnega zbora! Z vso silo in na vsej črti hočejo vzeti slovenščini pravice na Koroškem. To se je pokazalo tudi v šolski debati deželnega zbora. Več o vseh teh drznih nemških nakanah še sporočimo.

+ **Glede dobave krmil iz državne podpore** nam javlja »Gospodarska zveza«, da je pričela s prvo razdelitvijo sena, pri kateri se sme vsled vladnega ukaza ozirati edinole na prosilce, kateri so se do 20. avgusta t. l. pri županstvu za podporo oglašili. Vsi drugi prosilci, torej tudi oni, kateri prosijo, do novega od vlade določenega roka, to je do desetega tega meseca, pridejo pri drugi razdelitvi, katera se bo meseca decembra t. l. ali januarja prih. leta vršila, na vrsto, seveda v kolikor bodo zadostovala sredstva. Glede prošenj za druga krmila, kakor otrobe, prešanje itd. sklepala bo prihodnja konferenca pri vladi, katera se bo v kratkem vršila. Gospodarska zveza nujno prosi vse zainteresirane organizacije in poedine prosilce, da vzamejo to na znanje.

+ **Avstro-italijanska liga.** Na Dunaju se je ustanovil odbor, ki si je stavil nalogo, da ustanovi avstro-italijansko ligo, ki bo skrbela za izboljšanje razmer med Avstro-Ogrsko in Italijo. Na prvem shodu tega društva se bo razpravljalo o italijanskem vseučiliškem vprašanju.

— **Telovadni odsek »Katoliške delavske družbe v Idriji«** priredi v nedeljo dne 8. novembra 1908 veselico v prostorih pivarne »Pri črnem orlu«. Spored: 1. Pozdravni govor. 2. Anton Medved: »Za pravdo in srce. Tragedija v petih dejanjih. 3. Srečolov. Med posameznimi točkami igra društveni orkester. Blagajna se odpre ob pol sedmi uri. Začetek točno ob sedmi uri zvečer.

— **V Radomljah** priredi tamošnje s. k. izobraževalno društvo prihodnjo nedeljo ob pol 4. uri igro »Dve materi«. Prijatelji vljudno vabljeni.

— **Stavka zdravnikov** v splošni bolnici v Trstu je končana.

— **Pohlep po zlatu in demonu** je spravljal tudi Mirnipečane, sicer mirne občane, iz ravnotežja. Začeli so prodajati svoja posestva, kakor da je tu že popoldne sodnega dneva. V par mesecih so prodali že dvoje dobrih posestev. Povečal pa je svoje, že itak veliko posestvo, g. Josip Košak, posestnik in gostilničar v Mirnipeči in brat g. Košaka, deželnega poslanca. G. Josip Košak je namreč kupil od g. Majdiča, živinozdravnika v Logatcu, nekdanje vinograde g. Rusa v Hmelčcu s polištvom vred. Ta najmodernejši urejeni in obdelani vinograd naj bo vzgled vsem, ki se ne boje stroškov za napravo novih vinogradov, kajti ves trud se v kratkem bogato obrestuje, kar dokazujejo ravno imenovani vinogradi, v katerih izvira obilo izborne kapljice.

— **Roditeljski sestanek v Zatičini.** Dne 15. novembra, t. j. v nedeljo, bo ob 3. uri popoldne v zatiški šoli »roditeljski sestanek«. 1. Nagovor nadučitelja. 2. Preč. g. P. Lovrencij, župnik in katehet bo predaval »o sporazumljivi vzgoji med domom in šolo«. 3. Poročilo g. c. kr. okraj. šolskega nadzornika Ljudovita Stiasny »Naš cesar« s 50 skioptičskimi slikami in predavanjem. K sestanku najljubneje vabi šolsko vodstvo vse roditelje in gg. tovariše, kakor tudi prijatelje šole. Vodstvo šole.

— **Za IV. porotno zasedanje v Novem Mestu**, ki se prične dne 30. novembra t. l., so poklicani sledeči člani sodnega dvora: Predsednik dr. Jakob Kavčič, namestnika c. kr. viš. dež. sod. svetnika Ivan Škerlj in Anton Levec, sodnika Emil Rizzoli in dr. Edvard Volčič, namestnika c. kr. dež. sod. svetnika Weikhard Gaudini in Blaž Dolinšek, zapisnikarji avskultantje dr. Ruprecht Celestina, Anton Kajfež, dr. Beno Sabothy, Milan Kalan in Vladimir Golia. — Glavni porotniki bodo: Ferdinand Sterbenec, posestnik v Konjskem Hribu, Franc Drobnič, posestnik in pek v Ribnici, Janez Zamida, posestnik v Malem Riglju, Martin Ambrožič, posestnik v Žrjavini, Anton Krese, posestnik in trgovec v Šalkivasi, Alojzij Vehovec, posestnik v Žužemberku, Janko Puhek, posestnik in trgovec v Črnomlju, Franc Prijatelj, posestnik in trgovec v Trzišču, Franc Smolič posestnik v Knežji vasi, Andrej Spilek, posestnik v Pilipci, Janez Kramar, posestnik in usnjar v Zabrdju, Janez Ziherl, posestnik v Spodnji Brezovici, Jakob Kambič, posestnik v Črešnjevcu, Anton Dejak, posestnik v Dolenji vasi, Anton Šolar, posestnik v Mirni, Ivan Prijatelj, posestnik in župan v Št. Janžu, Franc Rueh, posestnik in klepar v Kostanjevici, Franc Mauser, posestnik v Dol. Topli Rebr, Alojzij Marušič, posestnik in gostilničar v Spod. Radulji, Franc Bajc, posestnik in trgovec na Malem Korenu, Nace Miklič, posestnik v Lukovku, Jožef Bučar, posestnik v Št. Jerneju, Karol Govanec, posestnik in trgovec v Metliki, Janez Simončič, posestnik v Podrebri, Franc Pečjak, trgovec na Hribu, Leopold Vajs, posestnik in usnjar v Metliki, Franc Picek, posestnik in trgovec v Ribnici, Ivan Mežnaršič, posestnik in gostilničar v Metliki, Jožef Pirc, posestnik v Vel. Trnu, Jakob Konda, posestnik v Gradniku, Janez Novak, posestnik in pek v Ribnici, Janez Krašovec, posestnik v Gor. Lokvici, Adolf Pečjak, posestnik in gostilničar v Toplicah, Anton Vidmar, gostilničar v Mirni, Alojzij Kljar, posestnik na Slemenju, Jožef Fink, posestnik v Šalki vasi; nadomestni porotniki: Jožef Žibert, posestnik in ključavničar v Žabji vasi, Janez Burgar, posestnik v Šmihelu, Vinko Umek, posestnik in mizar v Novem mestu, Anton Šali, posestnik in gostilničar v Novem mestu, Jožef Vovk, posestnik in gostilničar v Kandiji, Jožef Bergman, posestnik in lekarnar v Novem mestu, Alojzij Vindišer, posestnik in trgovec v Novem mestu, Anton Osolnik, posestnik v Muhaberu, Ivan Pintar, posestnik in slikar v Novem mestu.

— **Kratki medeni tedni.** Dne 1. t. m. so našli v potoku Groznj blizu Podgore pri Gorici 24 let starega Miho Železnika iz Sevnice na Štajerskem, delavca v podgorski papirnici, s prestreljenim srcem. Pred tednom se je poročil. Zaprl so njegovega tovariša Frana Kocpeka, ki bi bil tudi rad vzel v zakon dekle, ki je postala Železnikova žena, ker je baže nekoč pred poroko grozil, da če ne bo njegova, je ne bo imel niti Železnika. Kocpek, tako poročajo italijanski listi, je bil že enkrat osumljen uboja, a so ga zбоk pomanjkanja dokazov izpustili.

— **Uradniško društvo** s sedežem na Dunaju je v svoji seji dne 3. t. m. razdelilo učne prispevke za tekoče šolsko leto. Prošenj je bilo 825 iz vseh delov države. Oziralo se je v prvi vrsti na vdove in sirote, potem na člane, ki imajo nizke plače in velike družine. Razdelilo se je 42.800

kron 491 prosilec; dovolilo se je še deset podpor v skupnem znesku 540 kron.

— **Samoumorni uradnice.** 5. t. m. vrgla se je v Zagrebu iz okna drugega nadstropja bančna uradnica Giza Jozefović ter v nekaj hipih na poškodbah umrla. Vzrok samoumora ni znan.

— **Zapeljivec lastne hčere.** Prošlo soboto sta privlekla dva psa pred neko hišo v Staričih pri Poreču ostanke otroškega trupla. Sodna komisija je dognala, da so bili kosi pred par dnevi redno porojene deklice. 18 let stara Marija Pol, ki se je imela te dni poročiti — oklicana je že bila — se je zadnji čas nekako čudno obnašala. Po kratkem zaslišanju so jo tamnošnji orožniki vzeli s seboj v Poreč. Oče Jožef Pol se je ponudil, da hčer pelje v mesto, kar se mu je dovolilo, seveda ob spremstvu orožnikov. Pred preiskovalnim sodnikom pa je Marija Pol priznala, da je zares odložila novorojeno dete v gozdu, a da je njen zapeljivec — lastni oče. Mož je sicer tajil, toda nesrečna hči je navajala take podrobnosti, da so Jožefa Pola pridržali v zaporu. Ženin, ki je ostrmel, ko je slišal, kaj se je zgodilo, ni o vsem ničesar slutil.

— **Umrl** je v Litiji gospod Josip Germ, c. kr. davčni sluga.

— **Novo občinsko blaznico** so otvorili v Trstu.

— **Osemdesetletnico** svojega rojstva je praznoval 2. t. m. grof Jan Harrach.

Štajerske novice.

Š **Kaj sme in kaj ne sme v Mariboru** segati v občinsko ozračje? Kdo se ne bi še spominjal, kako so mariborski mestni očetje prepovedali slovenske napisne table, češ, da molijo v občinsko ozračje, katerega gospodarji so nemški gospodje v mariborski mestni hiši. Slovenskih napisov ne sme biti, niti molekularno debelih. Pač pa smejo Nemci imeti strehe in strešne »okraske«, ki izbijajo pasantom oči, — kajti, to je manj nevarno. Te dni je, tako poroča »Marburger Zeitung«, zadel odvetnik dr. Glaser ob tako streho nekega mesarja na Tegetthoffovi cesti ter si izbil oko. Prepeljali so ga v graško bolnišnico, a oko je izgubljeno. Magistrat, hic Rhodus, hic salta!

Š **Obrambeni zaklad za Nemce** na Spodnjem Štajerskem in Kranjskem zbirajo Gradčani. V to svrhu priredi buršovstvo zbiranje darov od hiše do hiše, dne 9. t. m. bo v isto svrhu slavnostna predstava »Viljema Tella« v mestnem gledališču graškem, 10. t. m. pa narodna slavnost v »Industriehalle«, kjer bodo sodelovala pevka in telovadna društva ter bodo govorili zastopniki »Südmarke«, občine in dijaštva. — Slovenci, vsi na krov, da se bodo Nemci res imeli za kaj braniti!

Š **Slovenščina na nemških šolah juž. Štajerske.** Južnoštajersko nemško učiteljsko društvo je z 19 proti 13 glasovom odklonilo predlog, da bi se na južnoštajerskih nemških ljudskih šolah uvelo pouk v slovenščini. »Marb. Ztg.« ta sklep radostno pozdravlja s vsklikom: Hvala Bogu! Graška »Tagespost« pa je drugega mnenja. Pravi, da bi bilo le koristno, če bi nemška mladina imela priložnost učiti se slovenskega jezika, in opozarja na primere, ki jih daje Češka, kjer trpe Nemci mnogo škode, ker ne znajo češki. »Tagesp.« tudi izdaja, zakaj so učitelji proti poučevanju slovenščine. Pravi, da je vzrok bržkone ta, ker večinoma niso zmogni slovenščine. Ja, trde so nemške glave! Kdo pa ima zdaj prav, ali »Marburgerica« ali »Tagespost«?

Š **Nemška sodrga v Mariboru** uživa velike predprave. Nad 300 nemških fakinov je pobijalo okna, pred sodiščem pa skoraj ni najti nobenega. V nemški kazini rogovilijo vsako soboto in nedeljo, kakor bi bili ob pamet; ko gredo ob eni, treh ali petih domov, pa razgrajajo, da v tamošnjih hišah nikdo ne more spati, razbijajo po oknih, polivajo stene s črnilom, razbijajo stene, da odpade omet in se vidi sama opeka, a Maribor nima policaja, ki bi za te reči vedel, ni oblasti, ki bi skrbela za ponočni mir in bi si upala prijeti rogovileže.

Š **Radi obrekovanja poslanca dr. Benkoviča — kaznovani!** Te dni sta bila v Brežicah kaznovana brivce Pajdasch ter neki Stersche, trgovski pomočnik pri Mattheisu, radi obrekovanja poslanca dr. Benkoviča. Neki fotografski pomočnik iz Celja je bil tudi tožen, pa jo je pravočasno popihal, da bi se izognil občutne kazni! Lažnjivi ključek iz Ptuja! Pridi sem, da te postavimo pred sodnika; ne skrivaj se za svoje prijatelje!

Š **Imenovanja.** Davčni kontrolor Jožef Masten je imenovan davčnim oskrbnikom v Slov. Bistrici. V Slov. Bistrico je prestavljen notar dr. J. Winkler.

Š **Trgovina Mattheis v Brežicah** je na prodaj. Da, da; našemu kmetu se odpirajo oči; zato pa je treba pravočasno dobiček iz njegovih žuljev spraviti.

Š **I**menovan je za župnika v Škalah v Šaleški dolini č. g. Janez Rotner, župnik v Pamečah.

Š **U**mril je v torek v Slov. Bistrici Fr. Matuš, nemškega mišljenja, v 38 letu.

Š **K**je je slovenski steklar? V Ljutomeru se išče naroden steklar, ki ima za svojo trgovino pripravljene ugodne prostore.

Š **M**ariborski Slovenci, zahajajmo edino k narodnemu brivcu Ulčarju v Koroski ulici vstric Cirilove tiskarne!

Š **N**ova lekarna v Mariboru. V kratkem se otvori nova lekarna Alojzija Siraka. Nahajala se bo v Tegetthoffovi ulici severno od Klodvorske ulice.

Š **U**mrila je v Mariboru soproga vlakovodje gospa Karolina Baumgartner, stara 34 let.

Š **S**e eno nemško deklisko meščansko šolo je zahteval v štajerskem deželnem zboru poslanec Wastian.

Š **M**estni očetje v Brežicah so baje sklenili, delovati na to, da se vsi slovenski uradniki prestavijo iz Brežic. Ti gospodje, ki žive od žuljev slovenskega kmeta, imajo pač veliko domišljavost. »Kacencjammer« ne bo izostal.

Ljubljanske novice.

lj **A**botna govorica. Po Ljubljani se širi govorica, da dež. predsednik Schwarz odide, da grof Chorinski noče prevzeti deželnega predsedstva ter da bo Schwarzov naslednik dvorni svetnik Ploj, katerega baje protežira Hribar. Govorica je tako abotna, da nam ni treba še posebej kaj pisati o njej. Zabeležili smo jo le, da se vidi, s kakimi fantazijami se nekateri ljudje pečajo.

— **25-letnico**, kar je vstopil v »Katoliško Tiskarno« in 35letnico, kar je tiskar, praznuje te dni meteor g. Ivan Komar. G. Komar se je izučil kot stavec l. 1877 v tiskarni Klein in Kovač v Ljubljani. L. 1878. je bil udeležen pri okupaciji Bosne in Hercegovine. Koncem oktobra l. 1883. pa je vstopil v »Katoliško Tiskarno«, kjer je še sedaj. Vrlemu možu, ki je skozinskož pošteni, priden in vesten sotrudnik »Katoliške Tiskarne«, naše najiskrenejše čestitke k srebnemu jubileju.

lj **N**emške ulične napise naj bi mestna občina prelepila, dokler ne dobi samoslovenskih napisov. Upamo, da se to takoj zgodi!

lj **K**dor bi se želel učiti poljščine naj se oglasi pri tajniku krščanske socialne zveze, ali pa pride jutri — soboto — zvečer v hotel »Union« k pogovoru.

lj **O**dličen gost. V Ljubljano je prišel o. Wiecki D. J. in si ogledal katoliško tiskarno. Zadržano zvezo in druge naše organizacije. Danes se je odpeljal dalje.

lj **V** splošni kuriji v Ljubljani je 7754 volivcev.

lj **P**evska skušnja »Ljubljane« je danes točno ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Gg. pevci naj blagovolijo priti polnoštevilno in točno.

lj **P**obožne želje »Marburgerice«. »M. Ztg.« piše, da je bilo te dni obsojeno »nekaj ljubljanskih glavnih zločincev« ter dostavlja »dobesedno: »Z ozirom na okolnost, da je pustošenje nemške lastnine po celem mestu trajalo skoraj teden dni in so se ga udeležili tisoči hudodelcev, se sme pač pričakovati, da je to le prva serija oseb obtoženih po § 85 k. z. — Plemenita želja!

lj **I**z gledališke pisarne. Jutri, v soboto, se igra prvič izvrstni igrokaz v štirih dejanjih »Maškerada«, spisal Ludovik Fulda. Ta literarnozanimivi igrokaz je obenem huda satira na štreberstvo v elitnih krogih, zlasti med uradništvom v Berlinu. V vlogi učitelje Marte debutuje novoangaževana sentimentalna ljubimka, gdč. Josipa Winterova iz Prage. — V torek, dne 10. t. m. se poje opera »Samson in Dalila«.

lj **D**r. Kokalj — hudodelec. Včeraj popoldne se je zaslajalo pred ljubljanskim deželnim sodiščem kot obdolženca dr. Kokalja. Ker dotlej, dokler preiskava ni končana, o tem ne smemo v časnikih pisati, omenjamo za sedaj samo še to, da se nahaja dr. Kokalj še na svobodi.

lj **V** zaporih deželnega sodišča se nahajajo danes še Jošt Bajželj, Milan Markar, Ignacij Mravlj, Fran Parkelj, Jakob Turzan in Štefan Kamenšek. Druge obsojenice so izpustili do pravomočnosti razsodbe ali nepogojno ali pa proti položitvi varščine.

lj **G**robelnikovo trgovino je kupil g. F. Souvan.

lj **L**ekarnar Mardetschlaeger je prodal svojo trgovino nekemu Čehu in se preselil na Dunaj.

lj **Z** vojaško stražo so danes prepeljali godala vojaške godbe iz kazine v vojašnico. Čemu, čemu?

lj **C**esarjev jubilej in razglas mestnega magistrata. Mestni magistrat razglasa: Občinski svet deželnega stolnega mesta

Ljubljane je v svoji javni seji dne 19. majnika 1908 sklenil proslaviti 2. december t. l. kot dan vladarske 60letnice Nj. veličanstva cesarja Franca Jožefa I., v občini po naslednjem sporedu: 1. Splošno izobešanje zastav; 2. Ob 7. zjutraj naznani 21 strelcev z Grada, da je napočil jubilejski dan; 3. Ob isti uri je budnica »Društvene godbe« po mestu; 4. Opoludne sproži se zopet 21 topnih strelcev z Grada; ob istem času ima občinski svet slavnostno sejo; 5. Zvečer (začetek ob 7. uri) splošna razsvetljava in mirozov »Društvene godbe«. To se daje ljubljanskemu prebivalstvu na znanje. Mestni magistrat ljubljanski, dne 3. novembra 1908. Župan Ivan Hribar.

lj **N**esreča. Včeraj je na postaji Grosuplje skočila neka ženska iz železniškega voza, še predno se je vlak vstavil in se tako poškodovala, da so nezvestno prepeljali v deželno bolnišnico.

lj **K**akšne odškodnine morajo plačati obsojenci? Windischer, Potnik, Štaut in Koren so dolžni poravnati vso škodo pri kazni v znesku 3883 K. Kaj ti štirje so pobili vse? — Kamenšek je dolžan plačati škodo pri realki v znesku 114 K, Bajželj 100 K pri Bambergu in razni drugi majhne zneske od 2 do 50 K.

lj **H** koncertu »Glasbene Matice«. Kakor na obče narodnem, tako je tudi na slovenskem glasbenem polju letos zabeležiti nepričakovano velik napredek. Ustanovitev samostojnega, na vrhuncu umetniških zahtev stoječega orkestra »Slovenske Filharmonije« govori jasno o tem napredku. Koristi te ustanovitve se vidijo že povsod. Slovenska opera in opereta sta se z novim orkestrom dvignili do višine, ki nam je bila do sedaj le v idejalnih željah; zabavni tedenski koncerti so postali pravi umetniški užitki, ki privabljajo toliko občinstva, da prostora nedostaja vsem posetnikom. Ali vrhunec orkestrskih vrlin se bo še le pokazal v simfoničnih prireditvah. Teh smo Slovenci dosedaj jako malo mogli uprizoriti, baš ker nismo imeli lastnega orkestra. Sedaj je to možno in »Glasbena Matica«, ki je pri ustanovitvi novega orkestra z vso požrtvovalnostjo sodelovala in ki to veliko narodno pridobitev z vso vnemo podpira, hoče to možnost v polni meri uporabljati za glasbeno izobrazbo Slovencev. Tekom letošnje koncertne sezone namestila namreč »Glasbena Matica« prirediti več simfoničnih koncertov v najvišjem pomenu besede. Začetek teh simfoničnih koncertov pa se bo izvršil na velikem koncertu »Glasbene Matice« v nedeljo, 8. novembra, v dvorani hotela »Union«, ko bo orkester poleg dveh točk z zborom (poleg Dvořákovega 149. psalma in njegovega »Te Deum-a«) tudi samostojno nastopil v veliki Schubertovi simfoniji v h-molu. Kdor se torej po pravici veseli označenega velikega napredka na slovenskem glasbenem polju, tisti pač ne bo zamudil krasne prilike, osebno prisostvovati pri znamenitem dogodku, ko bo »Slovenska Filharmonija« prvič dokazala upravičenost vzvišenega svojega imena, ko bo takorekoč prešla »ognjeni krst« simfoničnega orkestra. — Na koncertu bode nastopil seveda tudi pevski zbor »Glasbene Matice« z vso svojo impozantnostjo in z vsemi svojimi vrlinami. Osemnajst let že deluje ta pevski zbor na kulturnoglasbenem polju slovenskem s čudovito požrtvovalnostjo, o kateri nimajo pojma tisti, ki ne gledajo za kulise. Plačila za veliki trud pevski zbor ne pričakuje nobenega, ali vsekako pa zasluži vsaj priznanja z mnogobrojnim obiskom. Narodna zavest Slovencev, ki se je baš v zadnjih časih tako lepo razvila, naj se izkaže tudi pri tej priliki! — Pri koncertu nastopi tudi slavni naš rojak g. Julij Betetto, ki je po kratkih študijah na dunajskem konservatoriju že postal pravi član c. kr. dvorne opere na Dunaju in kateremu dunajski listi brezpogojno priznavajo vse sposobnosti slavnega opernega pevca. — Koncert se vrši v prid dobrodelne akcije »Za otroka« na Kranjskem, ki ima blag in človekoljuben namen, lajšati otroško bedo, kruto se javljajočo v premnogih žalostnih slučajih tudi pri nas, in pogube reševati marsikatero eksistenco, da postane vendar še dober in delaven član človeške družbe. — Vstopnice pri gospej Češarkovi in na večer koncerta pri blagajni.

lj **S**kupil jo je. Ko se je vračal včeraj poročnik Müller z garnizijskega večera, ki se je vršil to pot prvičkrat v kazini, srečali so se na Miklošičevi cesti pred hotelom »Unionom« gospoda trgovski pomočnik Bučar in iurist Est s poročnikom Müllerjem in enim civilistom. Poročnik je popolnoma brez povoda zasolil Bučarju velikansko zaušnico, da je Bučar padel okrvavljen na tla. Ker je hotel častnik z golo sabljo, vzlic temu da se je akademik Est legitimiral z vizitnico, še dalje pretepavati in je z golo sabljo v roki vpil: »Wollen Sie, dass ich Sie todtechte«, in je vpil »Lausbuben«, prijele so močne roke

Bučarjeve Müllerja. Bučar je Müllerja strahovito pretepel, tako, da je Müllerjeve klofute stotero polagal. Tako jo je skupil Müller kljub svoji brušeni sablji. Moral je s svojo sablenko brušenko čepeti na tleh, ko mu je Bučar usta s prsti natezaval. Opisali smo goli fakt, za katerega imamo priče na razpolago. Upamo, da merodajni vojaški krogi Müllerju korenito pojasnijo stališče. Zadeva pride seve pred sodišče.

lj **I**zpred okrajnega sodišča. Danes je bil pred tukajšnjim okrajnim sodiščem obsojen tukajšnji tovarnar g. Adolf Hauptmann, ker je, kakor je rekla priča nadporočnik Velkavrh, rekel obč. svetniku g. Turku in g. Antonu Bončarju, »da se obnašata kot barabe«. G. Hauptmann je vložil priziv.

lj **Z**aradi demonstracij obsojeni g. Štaut ni bil obsojen v trdo ležišče; njegova kazen je poostrena samo s postom.

lj **N**eprijeten nočni gost. Ko je predvčerajšnjim začela neka gostilničarka v Trnovem na vrtu neko šumenje, je šla pogledat kaj je. V tem trenutku jo pa zgrabi moška roka za vrat, ko vrže ob tla, potem pa hoče potegniti dalje v vrt, slednjič je pa skočil čez vrtno ograjo in zbežal. Gostilničarka je bila pri tem lahko telesno poškodvana, gosta so pa izsledili v osebi nekega domačega rogovileža, ki ne odide zaslužen kazni.

lj **S**ipe so bile napoti danes ponoči nekemu 19letnemu mladeniču pri remizi električne cestne železnice, kjer je tri razbil potem pa zbežal v drvarnico bližnje hiše. Trije uslužbenci so takoj skočili za njim, ga prijel in izročili policiji. Povoda za razbijanje šip, fant noče povedati.

lj **S**estanek priredi »Ljubljanska podružnica društva poštinih uradnikov« v soboto dne 7. novembra t. l. ob pol osmi uri zvečer v salonu hotela »Ilirija«. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Službeno napredovanje (poročja gospod asistent Urbančič). 3. Službena pragmatika (poročja gospod oficial Röthl).

lj **D**ruštvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko priredi sestanek v soboto, dne 7. novembra t. l., v restavraciji »Seidl« v Kolodvorskih ulicah. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Prijatelji društva dobro došli!

lj **S**inček vsled zastrupljenja umrl. Mravljinični cvet je pil tri in polletni sinček pokojnega mestnega fizikata g. dr. Kopčeve. Steklenico s tekočino je našel v smeteh. Oddali so ga bili v deželno bolnišnico, kjer je umrl.

lj **V** deželno bolnišnico so včeraj pripeljali 30-letnega posestnikovega sina Antona Eržulja iz Zdenske vasi, katerega je še 7. vinotoka brez povoda na cesti napadel nek vojak in mu z bodalom desno nogo močno razparal. Vojaški komisijski ogled se je na licu mesta že vršil.

lj **N**a tla je podrl predvčerajšnjim neki jezdec ženo železniškega čuvaja Ivano Furlanovo, katera se je pri padcu na glavi znatno poškodovala.

Telefonska in brzoljavna poročila.

CELOKUPNO BECKOVO MINISTRSTVO DEMISIJONIRA. — NOVO MINISTRSTVO.

Dunaj, 6. nov. Beck se je prepričal, da ne more napraviti miru, zato je sklenil sklicati ministrski svet, kateremu naznani svojo namero, da demisijonira. Kakor se čuje, Beck jutri poda svojo demisijo! Brez dvoma bo Beckov naslednik sedanji notranji minister Bienenroth, ki sestavi novi kabinet. Novi kabinet bo strogo parlamentaren. Krščanski socialci, katerim je Beck jako blizu, se bodo zadovoljili z dvema mandatoma. Krščanski socialci zahtevajo, da je železniški minister njihov pristaš in istotako delavski minister. Kot kandidatje se imenujejo dr. Weiskirchner, princ Lichtenstein in eventuelno Steiner. Čehi dobe češkega ministra-rojaka (dr. Hruban) in še dva druga portfelja: poljedelsko ministrstvo (Prašek) in trgovinsko ministrstvo (Fiedler), nemški prostomisleci dobe naučno ministrstvo (dr. Chiari) in poljedelsko ministrstvo (dr. Schreiner). Iustični minister postane član gosposke zbornice dr. Lamasch. Poljaki dobe finančnega ministra (dr. Korytowski) in poljskega ministra-rojaka (dr. Abrahamowicz). Bienenroth ohrani notranje ministrstvo. Novi kabinet se sestavi prihodnji teden.

DR. KRAMAR NEVARNO BOLAN.

Dunaj, 6. nov. Dr. Kramar se je bolezen tako shujšala, da mora na nasvet zdravnikov za dalje časa v Egipt.

VOLITVE V ISTRI.

Koper, 6. novembra. Pri včerajšnjih volitvah v kmečkih občinah so zmagali vsi kandidatje, političnega društva za Hrvate in Slovence v Pazinu, torej tudi v drugem okraju prof. Matko Mandić in nadučitelj Josip Valentič. V tem okraju je bila še cela vrsta drugih kandidatov: Šiškovč iz Črnikala, Rudolf Pečarič iz Pobegov,

učitelja Jerab in Maslo. Nekaj glasov je dobil tudi profesor Kostja. Krščansko socialna stranka se oficijelno ni udeležila volitev. V Krašici sta dobila skupna protikandidata Šiškovč in italijanski župan v Pomjanu Bartolich vsak po 42 glasov. Nadaljne podrobnosti še niso znane.

Trst, 6. nov. V kmečki skupini, 1. volivni okraj, so zmagali kandidatje italijanskega političnega društva in sicer Davanzo marki Polesini in Salata. Dobili so od 1338 oddanih nad 1254 glasov.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA NIŽJE - AVSTRIJSKEM.

Dunaj, 6. novembra. Pri včerajšnjih deželnozborskih volitvah na Nižje - Avstrijskem je bilo izvoljenih 40 krščanskih socialcev, 4 nemški svobodomiselnici, in 1 kompromisni kandidat. Vršila se bo ena ožja volitev.

KRALJ JURIJ POTUJE.

Dunaj, 6. nov. Kralj Jurij grški bo na Dunaju šest dni, nakar se bo podal v Rim. Njegova potovanja imajo brezdvomno politični pomen.

HRVAŠKE PROSTOVOLJSKE ČETE PROTI SRBOM.

Zagreb, 6. nov. Tu hočejo ustanoviti hrvaško prostovoljsko legijo proti Srbom, da ne bi udrl v Bosno. Slično se godi v Bosni.

RAZMERJE MED FRANCIJO IN NEMČIJO IZBOLJŠANO.

Pariz, 6. nov. Minister Pichon se je pogovarjal z nemškim poslanikom knezom Radolinom. Upati je, da se spor zaradi Casablance v kratkem čisto poravna.

DOBROVOLJCI ZA SRBIJO.

Belgrad, 6. nov. Iz Italije se je oglašilo mnogo starih in mladih Garibaldincev za prostovoljce za Srbijo.

VUKOTIČ NE MARA AVSTRIJSKIH REDOV.

Belgrad, 6. nov. Črnogorski brigadir Vukotič je Avstriji vrnil vse redove, ker so ga bili v Zagrebu zaprili.

MANIFESTACIJE V BELGRADU.

Belgrad, 6. nov. Včeraj so se tu vršile velike manifestacije kralju Petru in carju Nikolaju. Vse mesto je v zastavah in svečano pričakuje princa Jurja.

JUDI ZA SRBIJO.

Belgrad, 6. nov. »Veliki Orient« židov v Srbiji je sklenil vsem judovskim korporacijam na celem svetu in judovskim listom dati nalog, da se zavzamejo za srb ske zahteve.

SRBSKA ARTILJERIJA PRIPRAVLJENA.

Belgrad, 6. novembra. Srbska artiljerija je zasedla vse višave okrog Belgrada, ki dominirajo nad vsemi sosednimi pozicijami avstroogrskimi.

POTRESI NA SEVERNEM ČESKEM.

Praga, 6. nov. Danes so se na Severnem Českem ponavljali potresni sunki. Bili so močnejši kot kedaj prej.

MATER IN SEBE UMORIL.

New York, 6. nov. Mater in sebe je usmrtil tu brozni posredovalec Nelson Veit, ker je mati grajala njegovo ženitev.

UPOR V TIBETU.

Pekin, 6. novembra. Cesarske čete so premagale tibetanske upornike.

Nu, na prošnja.

Pri včerajšnji razpravi bil sem med drugim tudi radi tega obsojen, da sem 19. septembra t. l. baje aranziral napad na kolodvorsko restavracijo.

Ker jaz nisem bil v nobeni zvezi z navedenim dejanjem, kar je vsem storilec gotovo znano, prosim tem potom storilce, da se vsaj eden iz med vas javi pri mojem zagovorniku gospodu dr. Bož. Vodušku odvetniku tu, ker vendar ne morete zahtevati, da bi jaz radi vaših grehov trpel.

Računam na možatost in poštenje storilcev! Kdor je kaj zakrivil mora imeti pogum to priznati in se ne bati kazni, posebno v slučaju, ako bi jo imel kdo drugi trpeti namesto njega.

Ob enem prosim cenjeno občinstvo, da blagovoli, vsak kdor kaj ve o tej zadevi, naznaniti to mojemu zagovorniku.

Ljubljana, dne 5. oktobra 1908.

Štefan Kamenšek.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 6. novembra.

Pšenica za april 12:50

Pšenica za oktober l. 1909. 10:90

Rž za april l. 1909. 10:32

Oves za april 8:50

Koruzna za maj l. 1909. 7:44

Efektiv: neizpr.

ČUDEŽ!

samo 4 K!

ČUDEŽ!

Posebni oddelek poln jesenskih in zimskih jopic, paletotov in pelerin za dame in deklice po K 4.—

Angleško skladišče oblek, **O. Bernatović,** Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
5	9. zveč.	736,3	3,1	sr. vzh.	oblačno	
6	7. jut.	35,8	2,2	sl. vzhod		0,0
	2. pop	34,6	5,7	sl. svzh	del. obl.	

Srednja včerašnja temp. 2,5°, norm. 6,1°.

2902 1—1

Julka Albert naznanja v svojem imenu in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom prijateljem in znanem pretužno vest, da je njen ljubljani soprog oziroma oče, brat, stric in svak, gospod

Anton Albert gostilničar pri „zlatem levu“ v Kanalu danes jutraj ob 4. uri po dolgi mučni bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri, dne 6. nov. ob 4. uri popoldne.

Predraga rajnika se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Kanalu na Goriškem. Kanal, 5. novembra 1908.

Julka Albert, soproga. — **Te-rezija Albert**, sestra. — **Josip Albert**, brat. — **Fani Albert**, sva-kinja. — **Tonček**, Hedviga, Zlat-ka, otroci.

15 letni, krepki mladenič želi vstopiti kot

učenec

h kakemu ključarju v Ljubljani.

Pojasnita daje **Jakob Žebre**, šolski vodja v Starem trgu pri Ložu. 2878 3—2

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stva

Seydlin Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobi
so
povrač.

Razprodaja

na veleposestvu Bežigrad pri Celju.

Dne 9. novembra t. l. ob de-
vetih dopoldne se bo iz proste roke
vršila razprodaja krav, telic, konj in prašičev.
Ker se bo sprodajale tudi zemljiško posestvo
Bežigrad prodalo, se lahko že ob tej pri-
liki zglasijo kupci. Razprodaja bo na licu
mesta v Bežigradu. 2879 3—3

Vinski MOŠT

sladek, pristni beli in rudeč

Br. Novakovič se toči **Sodnij-**
domači pridelek trdke **ske** ulice št. 4
in na Rimski cesti št. 5.

Ure! Milko Krapeš Gramo-
foni!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.

Priporočam svojo zalogo **zlatih, sreb. tula-
nikel. žepnih** in različnih **stenskih ur**,
vsake vrste **budilk, zlate verižice, pr-
stane, uhane, bisere z dragulji. Sre-
brno in iz kineškega srebra orodje.**

Gramofone in najnovejše slovenske plo-
ške od K 3 naprej. Vsi tu
navedeni predmeti se točno in po nizki ceni
popravljajo. 2393 7

Staro zlato in
srebro kakor tudi
drago kamenje
kupujem ali vza-
mem v zameno.
Ceniki na zahte-
vo poštine
prosto.

Prvotna slika Matere Božje na

Sv. Gori pri Gorici,

katero je podaril Oglejski patrijarh **Marko
Grimani** svetišču leta 1544., slikana na
cedrovino, 2885 3—2

je naprodaj

v Gorici pri trgovcu s starinami

Ivan Gyra
ulica Contavalle št. 7.

= Šivilja =

se sprejme **takoj**. — Stara pravda št. 3
(za novo gimnazijo). 2903 1—1

Lepa DELAVNICA

pripravna za kakega obrtnika, in hlev se
oddasta v najem v Prulah. Poizve
se pri g. **Al. Vodniku**, kamnoseku v
Ljubljani. 2664 5

Prva slovenska modna
: trgovina za gospode :

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19
se najtopleje priporoča

2710

2245 Zaradi prevelike produkcije se ceneje prodaja

okrog 1000 te. najboljših rjuh

150/200 cm velikih, šest kosov 14 kron 30 h.
Če blago ne ugaja vrnemo denar. Vzorci barhenta, cefirja in
vsega bombažastega in platnenega blaga zastonj **samo v tkalnici!**

BR. KREJCAR, Dobruška št. 9117, Češko.
Izvršene obleke za neveste.

Važno! Pod **nepravim** naslovom tkalnica platnenega blaga i. t. d. delajo sedaj
trgovci reklame in sredstva za manjveljavne bombažaste ostanke i. t. d.
kot platno imenovano in zato navidezno ceneje razprodati. Kupuje naj se samo od znanih,
zanesljivih tvrdk, po prejšnjem preglednem vzorcu.

Mesečna soba

se takoj **odda**. Stara pravda št. 3 za novo
gimnazijo. 2904 1—1

Gospodična

ki je absolvirala trgovski tečaj, večša slo-
venske in nemške stenografije in strojepisja
želi primerne službe. Ponudbe na uprav.
„Slovenca“ pod **„spretna“**. 2889 3—2

C. kr. priv. 240 12—12

občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 323 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka na življenje:

	meseca okt. 1908	od 1. jan. 1908
Vložilo se je ponudb	1562	16 422
za zavarovano vsoto	K 13,825 897,48	K 128,555 594,96
Izgotovljenih polic je bilo	1313	14033
za zavarovano vsoto	K 10,781 891,83	K 109,888 736,36
Naznanjene škode znašajo	K 1,226.322.—	K 8.111.415 20

Solidna postrežba!

Pozor!

Za **prevažanje vsakovrstnega blaga**, bodisi na
postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem, obrtnikom ter
slavnemu občinstvu sploh najtopleje priporoča domača tvrdka

Telefon št. 262. **Josip Škerlj** Telefon št. 262.
spediter, Ljubljana, Kongresni trg 16.

2526 12—11

Denarni promet 1. 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavica K 354.645,15.

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

2379 1 Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Sedaj: Kongresni trg šte. 2, I. nadstr., od novembra 1908 naprej
v lastnem domu, Miklošičeva cesta šte. 6
(za frančiškansko cerkev).

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure
popoldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakga odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsakih vlože-
nih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14,225.902,59. — Denarni promet v letu 1907: K 64,812.603,92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Odborniki:
Anton Belce, posestnik, podjetnik in trg. v št. Vidu n. Ljubljano. — **Fran Povše**, vodja, graščak, dež. odbornik,
drž. in dež. poslanec itd. — **Anton Kobi**, posestnik in trgovec Breg p. B. — **Karol Kauschegg**, veleposestnik
v Ljubljani. — **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. — **Ivan Kregar**, svetnik trg. in obrt. zborn. v Ljubljani. —
Frančišek Leskovic, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — **Ivan Poljak ml.**, tovarnar. — **Karol
Poljak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šilbar**, župnik na Rudniku.

Podružnica

- v Spljetu -

- Delniška glavica -
- K 2.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeve ulice 2

priporoča promese na og. premijske srečke (cele à K 12.—, polovice à K 7.—, žrebanje 16. novembra, glavni
dobitek 300.000 K, — promese na og. hipotečne srečke à K 4.—, žrebanje 14. novembra, glavni dobiček
70.000 K, — promese na 3% zemaljske srečke à K 5.—, žrebanje 16. novembra, glavni dobiček 90.000 K.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2 %**

Podružnica

- v Celovcu -

- Rezervni fond -
- K 200.000. -